

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

БҮРЯАД АРАДАЙ СӨНН

Бүгэдэ арадай сонин

1921 оной
декабрик
21-нээ гараа

2001

апрелин
4

Хабарай дунда
сагагшан туулай
гарын
11
гарагай 4
СРЕДА
№38 (20398)

**Засагай
дээдын зургаануудта
ТУСХАЙ ДУГААР**

Албан ёһоной мэдээсэл

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ПРАВИТЕЛЬСТВО: ҮДЭР ҮДЭРЭЙ ҮЙЛЭ ХЭРЭГҮҮД

(Мартын 26-һаа 30 болотор ябуулагдан ажалай гүнгүүд)

Буряад Республикын Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ А.В.Потапов мартын 26-най түсэблэлгын үеэ дээрэ республикын хүдөө ажархын предприятинуудай хүтэл-дринлэгшэдэй хабаадалгатай хөөрөөнүүд яһала һайнаар бэлдэгдэ гэжэ толобо. Ажахынууд гурбан бүлэг гэжэ хубаагдаа: амжалтатай хүгжэжэ (бан - 58, дунда жирэй 120 ажахы хабарай тарилгын хүдэлмэринүүдтэ үеһаламжа абаха эрхэдэ хүртөө, үршын бүлэг предприятинуудтай гурбан талын хэлсээнүүд баталагдаха юм. Түсэблэлгын зүблөөндээрэ республикын толгойлогшо элшэ хүсэний, гэр байрын-коммунальна ажахын халбаринуудта тоотод байһан байдалаар, өөрын олзо талуула талаар хүдэлмэрээр, пенси элсэлгөөр, индикативна хүтэлбэрийн системэ нэбтэрүүлгээр, экономикын одото секторые урьһаламжаар (инвестор-нүүдээр) хангалгаар хонирхобо.

Нээмэл түхэлэй акционернэ Бурятдальрыбпром» бүлгэмые апрелин болотор шалгаха даабари Президент-Правительствын управленидэ үгөө, шагналын материалнуудые гуримшуула тухай тусхай захиралта бэлдэхэ гээд яаманжалаа.

Тэрэл үдэринь политическэ зүбшэлэлгын, шажан мүргэлэй нэгдэлүүдтэй харилсаануудай талаар советүүдэй зүблөө үнгэргөө, «Бурятуголь» гэхэн компани байгуула тухай асуудал, акционернэ «Электромашина», «Бурятские авиалинии» гэхэн бүлгэмүүдэй ажалые, нефтиспекциие хубилган шэнэлэхэ асуудалые ажалай зүблөөн, уулзалганууд дээрэ зүбшэн хэлсээ.

Мартын 27-до Правительствын зүблөө республикын толгойлогшо үнгэргэбэ. Тэрэн дээрэ Буряадай январь-февраль барануудтахи социально-экономическа хүгжэлтын дүнгүүд согсологдоо, мүн тиихэдэ үнгэрһэн жэлэй бюджетэй гүйсэдхэлгэ тухай болон бусад асуудалнууд зүбшэгдэһэн байна. Энэл үдэр А.В.Потапов США-гай Алас Дурнадахи генеральна консул Л.Анкермантай уулзаа.

Агропромышленна комплексын шийдхэгдээгүй болон хүгжэлтын асуудалнуудта зориулагдан эрдэмэй-практическа конференциин хүдэлмэридэ мартын 28-да Президент хабаадалсаа. Тэрэл үдэр олзын хэрэг эрхилэгшэдэй зүбшэлэлгын советэй, аймагуудай нютагай өөһэдэн хүтэлбэрийн захиргаануудай толгойлогшонорой хабаадалгатай зүблөөнүүдые үнгэргөө, бүлэг эрдэмтэдтэ, олонитын ажал ябуулагшадта, соёлой болон эрдэм нуралсалай хүдэлмэрилэгшэдтэ Россин Федерациин гүрэнэй шагналнуудые барюулаа.

Мартын 29-30-най үдэрнүүдтэ Буряад Республикын Президент А.В.Потапов албанай хэрэгээр Хойто-Байгалай болон

Муяын аймагуудта ошоо. Хойто-Муяын түмэр замай тоннель барилгын дүүргэлтын шатадаа хүрэнгтэй дашарамдуулагдан баяр ёһололой хэмжээ ябуулануудта республикын толгойлогшо хабаадалса. Удаань БАМ дээрэхи хандархан байрын асуудалнуудаар зүблөө үнгэргөө. Тэрэндэ Россин Федерациин Правительствын түлөөлэгшэд хабаадалсаа гээд онсолое.

Мартын 31-дэ Буряад Республикын Президент - Правительствын Түрүүлэгшэ А.В.Потапов орлогшонортоёо зүблөө үнгэргэбэ.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо - финансын министр А.Ю.Налетов «Алас-Дурна - США-гай баруун бэе» гэхэн ИРГ-гэй Россин секретариатай директор А.Г.Бурый гэгшэтэй уулзажа, тус эмхиин Буряад орондо (Улаан-Үдэдэ) үнгэргэгдэхээ байһан зүблөөнэй асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ. Ажалай зүблөөнүүд дээрэ «Буряад Республикын Арадай Хуралай депутатай статус тухай» Буряад Республикын Хуулин проект, налог татабарин болон бухгалтерска тоололгын асуудалнуудта зориулагдан үнгэргэгдэхөөр хараалагдан эрдэмэй-практическа конференцидэ бэлдхэлгые зүбшэн хэлсээ. Мартын 27-до Александр Юрьевич Правительствын зүблөөндэ хабаадалсаа, дээрэ дурсагдан ГЕРГ эмхиин Россин болон Америкын секретариатуудай түлөөлэгшэдтэй уулзаа, мартын 28-да эмхидхэлэй хорооной зүблөө үнгэргэжэ, август нарада зүбшэн хэлсэгдэхээр хараалагдан асуудалнуудаар хөөрэлдөө эмхидхээ.

Мартын 29-дэ Нэгэдэхи вице-премьер Хорин болон Яруунын аймагуудта туһалха талаар хэмжээнүүдэй дүүргэлтээр, юридическэ нюурнуудай гүрэнэй ганса нэгэ реестр бии болгохо асуудалаар, Илалтын хүшөө бодхоолгын мүнгөөр хангалгаар хонирхоо. 2002 ондо үнгэргэгдэхэ хүн зоние тоололгын асуудалнуудаар зүблөө үнгэргэбэ.

Онсо байдалай талаар Правительствын дэргэдэхи комиссиин, үйлэдбэри дээрэ ажалладаг персонал хүгжөөлгын, мүн Минфинэй кадрова ажалай талаар Советүүдэй зүблөөнүүдые А.Ю.Налетов мартын 30-да хүтэлбэрилөө.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо И.Н.Егоровой хүтэлбэрилдэг манай республикын Москвадахи Бурин Эрхэтэ түлөөлэгшын албатад Россин Федерациин Правительствата Буряад ороной гүйсэдхэхэ засагай зургаануудай табиһан асуудалнуудые шийдхэлгэдэ хабаадалсаа. Россин Пенсионно жасада дайнуудай ветерануудай Буряадай клиническэ госпитальна туһа үзүүлэхэ, элшэ хүсэний федеральна комиссида - республикын худалдан абадаг элшэ хүсэний үнэ сэн тухай асуудалнууд шийдхэгдээ, зүбшэн хэлсэгдээ. Мүн баһа Киргизи Казахстан хоёртой баталагдаха хэлсээнэй проектүүдээрэ хүдэлмэри үргэлжлөө.

Россин Федерациин Федеральна Суглаанай Федерациин Советэй гэшүүн - Буряад Республикын Правительствын түлөөлэгшэ В.К.Агалов республикын Правительствын зүблөөндэ хабаадаа, министрствэнүүд болон албан зургаануудта хүдэлмэрилөө.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын социальна политикын талаар орлогшо Е.К.Ханхалаев мартын 26-да Россин Улаан Хэрээһэнэй бүлгэмэй түбэй хорооной, Уласхоорондын Улаан Хэрээһэнэй бүлгэмэй ажалай бүлэгтэй уулзаа, Президентын дэргэдэхи шажан мүргэлэй нэгэдэлүүдтэй харилсаануудай талаар, политическэ зүбшэлэлгын Советүүдэй зүблөөнүүдтэ хабаадалсаа. Мартын 27-до Правительствын зүблөөндэ, Бүхэроссин селекторнэ зүблөөндэ хабаадаа. Мүн тиихэдэ социальна ганса нэгэ налогой, наһажаал зоной байдалые һайжаруулгын хэмжээнүүд тухай Президентын Зарлиг бэлүүлгын асуудалнуудаар суглаануудые хүтэлбэрилөө. Залуушуулай нуралсалай нууринуудай Уласхоорондын үзэсхэл-яармаг нээлгын баяр ёһололдо, аймагуудай нютагай өөһэдэн хүтэлбэрийн захиргаануудай толгойлогшонортой зүблөөнэй хүдэлмэридэ мартын 28-да хабаадаа. Мартын 29-30-най үдэрнүүдтэ Москва хото албанай хэрэгээр ошожо, наһажаал зоной болон эрдэмдэг бэетэйшүүлэй байрладаг интернадуудые мүнгөөр хангалгын лимидүүдые тодорхойлохо талаар ажал ябуулаа.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо-промышленностиин, үйлэдбэрийн-инфраструктурын болон технологи-нуудай министр В.В.Перелаяев мартын 26-да нээмэл түхэлэй акционернэ «Бурятские авиалинии» болон «Электромашина» бүлгэмүүдэй саашанхи ажалайн асуудалнуудаар зүблөө үнгэргөө. Нээмэл түхэлэй акционернэ «Востсибуголь» бүлгэмэй Эрхүү хотодо боложо үнгэрһэн акционернүүдэй суглаанда, мүн директорнүүдэй советэй зүблөөндэ Владимир Васильевич мартын 27-28-най үдэрнүүдтэ хабаадаһан байна.

Тус хэмжээ ябуулануудай үедэ энэ предприяти болон Буряад Республикын Правительство хоёрой харилсаанууд зүбшэн хэлсэгдээ. Республикын ойн ажахын хүгжэлтын шийдхэгдээгүй асуудалнуудаар зүблөө мартын 29-дэ үнгэргэбэ. Хизаарлагдамал харюусалгатай «ВИК» гэхэн бүлгэмэй саашанхи хүгжэлтын асуудалнуудые тэрэ предприятиин хүтэлбэрилэгшэдтэй мартын 30-да зүбшөө юм.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын АПК-гай асуудалнуудаар орлогшо А.Д.Турбановой харгалзалдаг Хүдөө ажахын министерство болон бусад албан зургаануудта хэдэн хэмжээ ябуулануудые үнгэргэбэ: 2000 оной ойн

түймэрнүүдые сараха ажалай дүнгүүдээр зүблөөн АПК-гай шийдхэгдээгүй болон хүгжэлтын асуудалнуудта зориулагдан эрдэмэй-практическа конференци болон бусад. Тиихэдэ «Байгал далай шадар хорюултай ажаябуулануудай янзанууд тухай» тогтоолой проектдэ дуралданууд бэлдэгдээ, ариухан далайе оршон тойронхи байгаали хамгаалха хэмжээ ябуулануудые федеральна бюджетдээ мүнгэһомолхо тухай асуудал шийдхэгдээ. Хүдөө ажахын министр П.М.Болонев Барнаул хотодо үнгэргэгдэһэн Россин хүдөө ажахын министрствын, Сибириин федеральна округой болон «Сибириин хэлсээн» гэхэн эблэлэй хамтадамал зүблөөндэ ошожо АПК-гай 2000 ондо хүгжэлтын дүнгүүд, саашанхи хараа замуудаар зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсаа.

Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Н.И.Быковэй хүтэлбэрилдэг барилгын болон гэр байрын-коммунальна ажахын талаар министрствэдэ ЖКХ-гай предприятинуудай экономика албануудай зүблөөндэ материалнуудые бэлдэлгэ үргэлжлөө. Мүн тиихэдэ нээмэл түхэлэй акционернэ «Бурятэнерго» бүлгэмэй болон аймагуудай захиргаануудай хоорондох харилсаа хүгжөөлгын асуудалаар зүблөөн үнгэргэгдөө. Эрхэ үбэл Буряад орон руу түлишэ асарха асуудалаар Н.И.Быков «Востсибуголь» бүлгэмүүдтэй хөөрэлдөө үнгэргөө. Энэл асуудалда зориулагдан гаргагдахаар түсэблэгдэһэн Президентын Зарлигай проект дээрэ хүдэлмэри үргэлжлөө. Мартын 29-дэ нээмэл түхэлэй акционернэ «Каменский цементный завод» бүлгэмэй директорнүүдэй советэй зүблөөн үнгэргэгдөө. Мартын 29-30-най үдэрнүүдтэ Н.И.Быков Буряад Республикын Президент А.В.Потаповые Хойто-Байгалай болон Муяын аймагуудаар үдэшэжэ ябаа, тэндэ үнгэргэгдэһэн хэмжээ ябуулануудта хабаадаа.

Хэрэгүүдые Эрхилэгшэ - Захиргаанай Хүтэлбэрилэгшэ В.Е.Гулгоновой ударидадаг Буряад Республикын Президентын болон Правительствын Захиргаанда үншэн үхибүүдэй байдал тухай министрствэнүүд болон албан зургаануудай мэдээсэлүүд согсологдоо, эд бараанай харилсаануудай талаар Буряад Республикын Гүрэнэй хорооной мүнгэн сангай талаар ажаябуулгын шалгалта үргэлжлөө, «Буряад Республикын Правительство тухай», «Буряад Республикые хүтэлбэрилгэ болон Буряад Республикын Правительствын бүридэл тухай» Буряад Республикын Хуулинуудай проектүүд дээрэ ажал үргэлжлүүлэгдэбэ.

Мүн лэ муниципальна байгуулам-жануудай, хүдөө нютагуудай, поселок болон сомонуудай толгойлогшонорой хабаадалгатай зүблөөнүүдтэ бэлдэлгэ хэгдээ.

Буряад Республикын Президентын болон Правительствын хэлбэлэй албан.

Буряад Республикын Арадай Хуралай хэмжээ ябуулганууд

Хэмжээ ябуулганууд	Үнгэргэгдэх хара, үгэр, сар ба газар
--------------------	--------------------------------------

I. Хүдэлмэрийн зүблөөнүүд
Арадай Хуралай Түрүүлэгшын орлогшо В.В.ИЗМАЙЛОВАЙ дэргэдэ

Зүблэхэ зүйл: 1. «Буряад Республикын Арадай Хуралай депутатай статус тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууды, нэмэлтэнүүды оруулах тухай» Буряад Республикын хуулин проект тухай (2-дохи уншалга). 2. «Буряад Республикын Арадай Хурал тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууды, нэмэлтэнүүды оруулах тухай» Буряад Республикын хуулин проект тухай (2-дохи уншалга).	4.04 9.00 каб. 326
--	--------------------------

Бюджетэй, налогуудай, финансын болон банкнуудай талаар комитет
(Түрүүлэгшэнь Ц.Э.ДОРЖИЕВ)

Зүблэхэ зүйл: 1. «Буряад Республика доторой бюджетэй системэ болон бюджетэй талаар хуули ёһоной харилсаанууд тухай» РБ-гэй Хуулида хубилалтанууды, нэмэлтэнүүды оруулах тухай» Буряад Республикын хуулин проект тухай. 2. «2001 оной республиканска бюджет тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууды, нэмэлтэнүүды оруулах тухай» Буряад Республикын хуулин проект тухай.	4.04 14.00 каб. 235
--	---------------------------

Гүрэнэй байгуулалтын, нютагай өөһэдэн хүтэлбэрийн болон хуули ёһо сахилгын талаар комитет
(Түрүүлэгшэнь Ц.Б.БАТУЕВ)

Зүблэхэ зүйл: Буряад Республикын Арадай Хуралай 15-даху сессидэ табигдаху хуулин проектнүүд тухай (Президентын болон Правительствын Захиргаанай Гүрэнэй-хуули ёһоной управление урилгатайгаар).	6.04 11.00 каб. 323
--	---------------------------

Газарай асуудалнуудай, аграрна политикын болон эг хэрэглэгшэдэй дэлгүүрэй талаар комитет
(Түрүүлэгшэнь А.А.ЕФИМОВ)

Зүблэхэ зүйл: 1. «Газар тухай» Буряад Республикын Хуулине бэлүүлгын ябаса тухай» Арадай Хуралай Сөвэдэй зүблөөндэ материалнууды бэлдэлгэ тухай. 2. «АПК-гай сан жасын-экономическа хүгжэлтын асуудалнууд» гэнэн темээр парламентын уншалганууды үнгэргэхэ талаар материалнууды бэлдэлгэ тухай. 3. Арадай Хуралай 15-даху сессийн үзэмжэдэ табигдаху хуулин проектнүүдэй талаар материалнууды бэлдэлгэ тухай.	3.04 14.00 каб.119 4.04 14.00 каб. 119 5.04 14.00 каб. 225
---	--

Социальна политикын талаар комитет
(Түрүүлэгшэнь С.Г.МЕЗЕНИН)

Зүблэхэ зүйл: «Буряад Республикын хүн зоной санитарно-эпидемиологическа байдал тухай» РБ-гэй Хуулида хубилалтанууды оруулах тухай» республикын хуулин проект тухай	2.04 14.00 каб. 218
---	---------------------------

Экономическа политикын, байгаалин нөөсэ баялгууды ашаглалгын болон оршон тойронхи хамгаалгын талаар комитет
(Түрүүлэгшэнь А.Г.ЛУБСАНОВ)

Зүблэхэ зүйл: 1. «Жилинвест» гэнэн Буряад Республикын гэр байрын барилгын бюджетдээ гадуур республиканска гүрэнэй жасые усадхаха тухай. 2. Бюджетдээ гадуур территориальна харгын жасые усадхаха тухай.	4.04 14.00 каб. 211 6.04 10.00 каб. 211
---	--

II. Нютагай өөһэдэн хүтэлбэрийн зургаануудтай харилсаа холбоонууд

Социальна политикын талаар комитет «Нуралсагшад болон хүмүүжүүлэгдэгшэдэй элүүрые сахиха хубида «Нуралсал тухай» Буряад Республикын Хуулин 33-даху статьяе бэлүүлгын ябаса тухай» асуудалы Арадай Хуралай Сөвэдэй зүблөөндэ бэлдэхэ зорилгоор Эздын аймаг ошолог.	3-4.04
--	--------

III. Эрхэтэды хүлээн абалга

Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ М.И.СЕМЁНОВ	2.04 14.00 каб. 121
Социальна политикын талаар Арадай Хуралай комитедэй түрүүлэгшын орлогшо К.А.СОБОЛЕВ	3.04 14.00 каб. 218
Гүрэнэй байгуулалтын, нютагай өөһэдэн хүтэлбэрийн болон хуули ёһо сахилгын талаар Арадай Хуралай комитедэй түрүүлэгшэ Ц.Б.БАТУЕВ	4.04 14.00 каб. 323

IV. Республиканска хэмжээ ябуулганууд

1. ВАРК-ын байгуулагдаһаар 10 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан (Уласхоорондын болон региональна харилсаа холбоонуудай, үндэһэтэнэй асуудалнуудай, ниитын эмхинүүд болон шажанай нэгдэлнүүдэй хэрэгүүдэй талаар комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Л.И.Кривилева, Гүрэнэй байгуулалтын, нютагай өөһэдэн хүтэлбэрийн болон хуули ёһо сахилгын талаар комитедэй түрүүлэгшэ Ц.Б.Батуев хабаадалсаха).	3.04 16.00 Буряад драмын театрта
2. Республикын муниципальна эмхидэлнүүдэй толгойлогшонортой, хүдөөгэй, сомоной, поселково захиргаануудай толгойлогшонортой семинар (Гүрэнэй байгуулалтын, нютагай өөһэдэн хүтэлбэрийн болон хуули ёһо сахилгын талаар комитедэй түрүүлэгшэ Ц.Б.Батуев хабаадалсаха).	4-5.04
3. Хойто зүгэй үсөөн тоото арадуудай тоосоо хунгалтын дүрбэдэхи конференци (Уласхоорондын болон региональна харилсаа холбоонуудай, үндэһэтэнэй асуудалнуудай, ниитын эмхинүүд болон шажанай нэгдэлнүүдэй хэрэгүүдэй талаар комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Л.И.Кривилева хабаадалсаха).	6.04 10.00

V. Командировконууд

1. Ц.Б.БАТУЕВ - Кабанскын район	2-3.04
2. С.Г.МЕЗЕНИН - Прибайкалийн район	3-7.04
3. Ф.П.БАТОВА, М.А.ХАЛТАЕВА - Эздын район	3-4.04

Буряад Республикын Правительствадэ
2001 оной апрелин 2-һоо 7
хүрэтэр түсэблэгдэһэн гол
хэмжээ ябуулганууд

Гүрэнэй албанай кадрова политикын болон нютагай хүтэлбэритэй ябуулгануудай хүдэлмэрийн талаар комитедэй эмхидхэһэн хүдөөгэй, сомоной болон поселково захиргаануудай толгойлогшонорой хабаадалгатай республиканска зүблөөнүудэй апрелин 4-5-га үнгэргэгдэхэ.

Буряад ороной Президент - Правительствын Түрүүлэгшэ Леонид Попов апрелин 2-то Красноярскда Россин МЧС-эй зүблөөндэ, апрелин 3-то Москвада Россин Президент Владимир Путинай Хандалгые шагтнай хабаадаха. Тэрэһэлэн республикын толгойлогшо 2000 оной социальна-экономическа хүгжэлтын дүнгүүдэй болон байгша оной зоригонгоной талаар хүдөөгэй, поселково муниципальна эмхидэлнүүдэй толгойлогшонорой республиканска зүблөөндэ хабаадаха.

Апрелин 5-6-га Леонид Попов республикын министерствын албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдые социальна-экономическа хүгжэлтын инвестиционно болон дунда болзорой программануудаар шагнаха.

Бюджетэй болон налогой журамай талаар комиссийн, хүн зоной асуудалын хүлээн болон олзо оршонууды хубилган шэнэдхэхэ талаар хүдэлмэрийн бүлэгэй зүблөөнүүды республикын толгойлогшо апрелин 6-да үнгэргэгдэхэ. Энэл үдэрэй үдэшэ Президент Бурядай гүрэнэй телевидениян канал дээрэ «Сэхэ утаһаар» харагшадтай харилсаха. Правительствын Түрүүлэгшын орлогшонортой заншалта зүблөөн тэрэнэй хүтэлбэрийн субботодо, апрелин 7-до болохо.

Буряад ороной Правительствын Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо - финансын министр Александр Налетов понеделниктэ, апрелин 2-то, хубилган хамнабарийн ажыхынуудһаа абтаһан олзо оршые хараада абалгатайгаар зоной суг хамтын олзо оршые статистикын тоо бүридхэлдэ абалгын талаар зүблөө үнгэргэхэ. Апрельин 3-га тэрэнэй хүтэлбэри доро ЖКХ-гай үринүүд мүн эдээ хоолой корпорацийн үринүүд болон тэрэнэй байгууламнууд асуудалнуудаар зүблөөнүүд үнгэрэхэ.

Апрелин 4-5-га нэгэдэхи вице-премьер хүдөөгэй сомоной, поселково захиргаануудай захиргаануудай толгойлогшонортой зүблөөндэ хабаадаха. Апрельин 5-га республикын элшэ хүсэнэй аюулгүй байдалай талаар зүблөөнүуд хүтэлхэ болон «Нарин сэмбын мануфактура» гэнэн акционернэ бүлгэ хүрэхэ.

Социальна политикын талаар Буряад ороной Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Евгений Ханхалаев апрелин 7-до хүн зоной ухаан содые элүүрые хамгаалгада зорюулагдаһан Бүхэдэлхэйн элүүр энхын үдэрэй хэмжээ ябуулгануудта хабаадаха.

Социальна халбарийн министрствэнүүд болон албан зургаануудай үнгэргэгдэг хэмжээ ябуулганууд тухай тобшохоноор. Апрельин 3-то ФОМС-ын Бурядай территориальна эмхийн правленийн заседани, Буряад буряадуудай соёлой эблэлэй (ВАРК) байгуулагдаһаар 10 жэлэй олоной зорюулагдаһан олонийтын суглаан болохо. Энэл үдэртэ эхилээд, апрелин 4-хүрэтэр «Технология» гэнэн нуралсалай бүлэгые бэлүүлгын теори болон практика» гэнэн темээр нуралсадай ажалай нуралсалай асуудалнуудай зорюулагдаһан районууд болон хотонуудай нуралсалай управленинүүдэй мэргэжэлтэдэй республиканска семинар-зүблөөн үргэлжэлхэ.

Апрелин 5-га республикын Ажалай министрствын ударидалтай социальна-ажалай харилсаануудые гуримшуулха талаар республикын гурбан талын комиссийн зүблөөн үнгэрэхэ. Үндэһэтэнэй хэрэгүүдэй талаар комитет Нэгэдэхи Петр хаанда хори буряадуудай морёор аяншалгын бүлгэ жэлэй оёе һайндэрлэлгын талаар республиканска эмхидхэлэй комитетэй заседани үнгэргэхэ гэжэ хараална. Элүүрые хамгаалгын министерство цөдөө жэлэй дүнгүүдээр врач-психиатрнуудай зүблөө үнгэргэхэ ёһотой. Апрельин 6-га Буряад ороной хойто зүгэй үсөөн тоото арадуудай эблэлэй тоосоо хунгалтын конференци үнгэрэхэ. Энэл үдэртөө дээдэ хургуулинүүд студентнэр республиканска олимпиадын дүнгүүдые согсолхо.

Неделин туршадэ шатараар Буряад ороной эршүүлэй 66-даху чемпионат үргэлжэлхэ. Апрельин 8-да хүндэ атлетикээр республикын чемпионат үнгэргэгдэхэ. Бурядай оперо болон баледэй академическэ театрта хоёр премьерэ болон апрелин 6-да, 8-да Сен-Сансын «Самсон и Далила» гэнэн оперо харуулагдаха. Апрельин 7-до Буряад драмын театрта Булад Гавриловай «Чингис хаан» гэнэн зүжөгэй премьерэ үнгэрэхэ.

АПК-гай асуудалнуудай талаар Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Леонид Турбянов апрелин 5-да хабарай тарилгын оперативна штабын заседани хүтэлхэ, апрелин 6-да Минсельхозпродой бэлдэхэн агрономуудай суглаанда хабаадаха.

Буряад Республикын Президентын болон Правительствын хэлэлэй

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ТОГТООЛНУУД

Буряад Республикын Арадай Хуралай депутадууд К.А.Соболевой ба Н.Ж.Бурцевай Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ Л.В.Потаповһаа Лаблаха асуулта тухай

Буряад Республикын Арадай Хуралай депутадууд болохо Баргажанай Хуулиин 1-дэхи округһоо К.Соболевой болон Пролетарска Хуулиин 44-дэхи округһоо Н.Ж.Бурцевай Буряад Республикын Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ Л.В.Потаповһаа Лаблаха асуултыг хаража үзөөд, Буряад Республикын Арадай Хурал ингэжэ тогтооно:

Буряад Республикын Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ Л.В.Потаповһаа Буряад Республикын Арадай Хуралай депутадууд К.Соболевой ба Н.Ж. Бурцевай хэһэн асуултын асуултыг абаха.

Заагдаһан асуулта Буряад Республикын Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ Л.В.Потаповтай хаража үзэхыень хаража үзэхыень тэрэниие гуйха.

Тус Тогтоол абтаһан үдэрһөө хүндөө орохо.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ М.И.СЕМЕНОВ.
Улаан-Үдэ хото
2001 оной мартын 1
№673-II

«Буряад Республикын Тоололгын палата тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтануудыг оруулха тухай» Буряад Республикын Хуули тухай

Буряад Республикын Арадай Хурал ингэжэ тогтооно:

1. «Буряад Республикын Тоололгын палата тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтануудыг оруулха тухай» Буряад Республикын Хуули абаха.
2. Заагдаһан Хуули Буряад Республикын Президентэ гар табихыень ба олондо мэдээсэхыень эльгээхэ.

Тус Тогтоол абтаһан үдэрһөө хүндөө орохо.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ М.И.СЕМЕНОВ.
Улаан-Үдэ хото
2001 оной мартын 1
№629-II

«Буряад Республикын Хүгжэлтын бюджет тухай» Буряад Республикын Хуулиин 4-дэхи статьяда хубилалта оруулха тухай» Буряад Республикын Хуулиин проект тухай

1. «Буряад Республикын Арадай Хурал ингэжэ тогтооно:

1. «Буряад Республикын хүгжэлтын бюджет тухай» Буряад Республикын Хуулиин 4-дэхи статьяда хубилалта оруулха тухай» Буряад Республикын Хуулиин проект нэгдэхэ уншалгаар абаха.

2. Заагдаһан Хуулиин проект Буряад Республикын Президентэ, Буряад Республикын Арадай Хуралай комитедүүдтэ, Буряад Республикын

Правительствата, Буряад Республикын Конституционно Сүүдэтэ, Буряад Республикын Верховно Сүүдэтэ, Буряад Республикын Арбитражна Сүүдэтэ болон Буряад Республикын Тоололгын палатада дурадхалнуудыг ба ажаглалтануудыг оруулхыень эльгээхэ.

Дурадхалнууд болон ажаглалтануудыг Буряад Республикын Арадай Хуралай Бюджетэй, налогуудай, финансын ба банкнуудай талаар комитедтэ 2001 оной мартын 23 болотор эльгээхэ.

3. Буряад Республикын Арадай Хуралай Бюджетэй, налогуудай, финансын ба банкнуудай талаар комитедтэ оруулагдаһан ажаглалтанууд болон дурадхалнуудыг хараада абалгатайгаар заагдаһан Хуулиин проект нарижуулха, Буряад Республикын Арадай Хуралай ээлжээтэ сессидэ зүбшэн хэлсэлгэдэ хоёрдохи уншалгаар оруулха.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ М.И.СЕМЕНОВ.
Улаан-Үдэ хото
2001 оной мартын 1
№625-II

Республикын шубуунай фабрикануудыг мүнгэ зөөрээр тэдхэлгэдэ, хабарай тарилгын хүдэлмэринүүдыг үнгэргэлгэдэ, минеральна үтэгжүүлгэнүүдыг худалдан абалгада урьһаламжа абахын тула «Россин Федерациин Түбэй Банкда «СБС-Агро» акционернэ-коммерческэ банкын түлөө Буряад Республикын Правительствын даалта үгэхэ тухай Буряад Республикын 1999 оной мартын 23-най Хуулиие хүсэһнөө буураһанда тоолохо тухай» Буряад Республикын Хуули тухай

Буряад Республикын Арадай Хурал ингэжэ тогтооно:

1. Республикын шубуунай фабрикануудыг мүнгэ зөөрээр тэдхэлгэдэ, хабарай-тарилгын хүдэлмэринүүдыг үнгэргэлгэдэ, минеральна үтэгжүүлгэнүүдыг худалдан абалгада урьһаламжа абахын тула «Россин Федерациин Түбэй Банкда «СБС-Агро» акционернэ-коммерческэ банкын түлөө Буряад Республикын Правительствын даалта үгэхэ тухай Буряад Республикын 1999 оной мартын 23-най Хуулиие хүсэһнөө буураһанда тоолохо тухай» Буряад Республикын Хуули абаха.

2. Буряад Республикын заагдаһан Хуули Буряад Республикын Президентэ гар табихыень ба олондо мэдээсэхыень эльгээхэ.

3. Тус Тогтоол абтаһан үдэрһөө хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ М.И.СЕМЕНОВ.
Улаан-Үдэ хото
2001 оной февральин 28
№622-II

«Россин Федерациин Финансын министрствэдэ баталалгануудыг олгохо тухай» Буряад Республикын 1998 оной октябрийн 20-най 40-II дугаарай Хуулиие хүсэһнөө буураһанда тоолохо тухай Буряад Республикын Хуули тухай

Буряад Республикын Арадай Хурал ингэжэ тогтооно:

1. «Россин Федерациин Финансын министрствэдэ лаб баталалгануудыг олгохо тухай» Буряад Республикын 1998 оной октябрийн 20-най 40-II дугаарай Хуулиие хүсэһнөө буураһанда тоолохо тухай» Буряад Республикын Хуули абаха.

2. Заагдаһан Хуули Буряад Республикын Президентэ гар табихыень ба олондо мэдээсэхыень эльгээхэ.

3. Тус Тогтоол абтаһан үдэрһөө хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ М.И.СЕМЕНОВ.
Улаан-Үдэ хото
2001 оной февральин 28
№620-II

«Буряад Республикын Хуули ёһонуудай суглуулбарие» хэблэлгээр редакционно коллегин бүридэлыг хубилгаха тухай

«Буряад Республикын Хуулинуудыг, Буряад Республикын Президентын, Буряад Республикын Арадай Хуралай, Буряад Республикын Правительствын актуудыг толилохо болон хүсэндэнь оруулха гурим тухай» Буряад Республикын 1994 оной октябрийн 26-най 47-II дугаарай Хуулигай зохилдуулан, Буряад Республикын Президентын 2000 оной декабрийн 29-нэй 080-0235-дахы дугаарай бэшэгтэ үндэһэлэн, Буряад Республикын Арадай Хурал ингэжэ тогтооно:

1. Редакционно коллегин бүридэлһөө гаргаха:

ЦЫРЕМПИЛОВ Валерий Жамсуевиче - Хяагтын аймагай Наушкын хунгуулиин 22-дохы округһоо Буряад Республикын Арадай Хуралай депутадыг;

БЫКОВ Николай Иннокентьевиче - Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо - Буряад Республикын Барилгын ба гэр байрын-коммунальна ажахын министрыг.

2. «Буряад Республикын Хуули ёһонуудай суглуулбарие» хэблэхэ редакционно коллегин гэшүүдээр баталха:

Буряад Республикын Арадай Хуралаа: **ИДАМЖАПОВ Алексей Цырендоржиевиче** - Буряад Республикын Арадай Хуралай Уласхоорондын ба үргэн ехэ нютагуудай холбоонуудай, үндэһэтэнэй асуудалнуудай, ниитын эмхинүүдэй болон шажан мүргэлэй нэгдэлнүүдэй хэрэгүүдэй талаар комитедэй түрүүлэгшыг;

Буряад Республикын Правительстватаа:

ГУЛГОНОВ Валерий Енжаповиче - Буряад Республикын Президентын болон Правительствын Хэрэгүүдыг эрхилэгшыг - Захиргаанай хүтэлбэрлэгшыг.

3. «Буряад Республикын Хуули ёһонуудай суглуулбарие» редакционно коллегин хубийн бүридэлыг зохихо ёһоор хубилгаха.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ М.И.СЕМЕНОВ.
Улаан-Үдэ хото
2001 оной мартын 1
№670-II

Россин Федерациин Президентын Зарлигууд

РОССИН ФЕДЕРАЦИИН ШАГНАЛНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Элүүрыг хамгаалгада горитой хубитаяа оруулһанайнь болон үни удаан саг соо аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө шагнаха гэбэл:

«ЭСЭГЭ ОРОНОЙ ҮМЭНЭ ГАБЬЯГАЙ ТҮЛӨӨ» орденой II шатын медалаар

МОТОВЕВ Никифор Нагуслаевиче - Дайнай ветерануудай Буряадай республиканска госпиталин ахмад врачай орлогшо;

ШАФИРОВА Елена Александровна - Дайнай ветерануудай Буряадай республиканска госпиталин врач.

Элүүрыг хамгаалгын талаар габьяатай байһанайнь, үни удаан саг соо аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо гэбэл:

«РОССИН ФЕДЕРАЦИИН ГАБЬЯТА ВРАЧ»

МАЛЫШЕВА Тамара Владимировна - Дайнай ветерануудай Буряадай республиканска госпиталин ахмад врачай орлогшо.

Россин Федерациин Президент **В.ПУТИН**.
Москва, Кремль
2001 оной мартын 6
№ 273.

Экономикын болон финансын ажал ябуулгын талаар габьяатай байһанайнь түлөө хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо гэбэл:

«РОССИН ФЕДЕРАЦИИН ГАБЬЯТА ЭКОНОМИСТ»

КЛЮЧНИКОВА Нина Ивановна - Буряад Республикын социально-экономическа хүгжэлтын Федеральна программын бэелүүлгын жасын правленийн түрүүлэгшын орлогшо.

Россин Федерациин Президент **В.ПУТИН**.
Москва, Кремль
2001 оной мартын 3
№ 239.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Советэй Тогтоолнууд

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Буряад Республикын Арадай Хуралай Совет ингэжэ тогтооно:

ажалдаа аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө Закаменскын гэр байрын коммунальна ажахын муниципальна унитарна предпритийн хүдэлмэрилэгшэдыг Буряад Республикын Арадай Хуралай Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха гэбэл:

ПОНОМАРЕВ Владимир Ивановиче - гадаадын канализационно сетьнүүдэй мастер;

ЛАПЕРДИНА Надежда Алексеевна - үйлэдбэрийн техникескэ таһагай ахалагша инженер;

МУРКИНА Валентина Михайловна - паарай котелнуудай оператор;

ЛАНДИНА Людмила Николаевна - гэр байра ашаглалгын 1-дэхи участогай начальник.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшын орлогшо **В.В.ИЗМАЙЛОВ**.
Улаан-Үдэ хото
2001 оной февральин 22
№ 709 - II.

Буряад Республикын Правительствын 2001 оной январин 25-най 33-дахи тогтоолоор

баталагдахан

БЮДЖЕДhЭЭ ХАНГАГДАДАГ ЭКОЛОГИИН ТУСХАЙ ЖАСА ТУХАЙ ДУРИМ

Бүлэг I. ЮРЭНХЫ ДУРИМУУД

1. Бюджетдээ хангагдадаг экологиин тусхай жаса болбол Россин Федерациин Бюджетдэй кодексын 17-дохин статьягай болон «Оршон тойронхи байгаалие хамгаалга тухай» РСФСР-эй 1991 оной декабриин 19-нэй №2060-1 Хуулиин үндэсэ хуури дээрэ оршон тойронхи байгаалида ушаруулагдахан гарза хохидолые хүсэлдүүлхын, байгаали хамгаалгын хойшолуулашагүй бусад зорилгонуудые шиидхэжын тула байгуулагданхай.

2. Бюджетдээ хангагдадаг экологиин тусхай жаса (саашаа - жаса) болбол республиканска бюджетдэй бүридэлдэ оруулагдадаг, зохио жэлэй республиканска бюджет тухай Буряад Республикын хуулиин ёхоор бүридүүлэгдэдэг болон гаргашалагдадаг мүнгэ зөөриин жаса болоно. Жасые бүридүүлхын тула республиканска бюджетдэй олзо оршодо ородог мүнгэ зөөриие тусгаар тоо бүридхэлдэ абалгые, мүн энэ мүнгэ зөөриин ашаар гаргашануудые мүнгөөр хангалгые федеральна казначействын территориальна зургаан болон республиканска казначействын управлени бээлүүлдэг.

3. Жасын мүнгэ зөөриин гол захирагша болон бюджетдээ хангагдагша бусад эмхинүүд жасын мүнгэ зөөриие ашаглаха талаар гаргашануудай согсомол түсбүүдые тогтоогдонон гуримаар зохёодог болон баталдаг. Жасын мүнгэ зөөриин тоосоогоор гаргашануудые мүнгөөр хангалга жасын олзо оршонуудай бодотоор оролгые хараада абалгатайгаар бюджетдэй уялгануудай тогтоогдонон лимидүүдэй болон республиканска бюджетдэй гаргашануудые мүнгөөр хангалгын нара бүри баталагдадаг хэмжээнүүдэй хизаарнууд дотор республиканска казначействын зургануудые дамжуулан бээлүүлэгдэдэг.

Бүлэг II. БЮДЖЕДhЭЭ ХАНГАГДАДАГ ЭКОЛОГИИН ТУСХАЙ ЖАСЫН ГОЛ ЗОРИЛГОНУУД

4. Жасын гол зорилгонууд гэбэл:

-оршон тойронхи байгаалиин шанарые найжаруулгада, мүн хүн зоной экологиин талаар аюулгүйе хангалгада шэглүүлэгдээн республиканска программануудые болон эрдэмэй-техническэ проектнүүдые мүнгөөр хангаха болон урьһаламжа олгохо;

-байгаали хамгаалгын хэмжээ ябуулганууд болон программануудые бээлүүлдэгдэ мүнгэ зөөри элсүүлхэ;

-байгаалиин нөөснүүдые гамтайгаар, ашаг үрэ ехтэйгээр ашагалгые, экологиин талаар сэбэр технологуудые нэбтэрүүлгые, сэбэрлэлгын түхээрлэгнүүдые барилгые экономикын талаһаа урмашуулаха;

-оршон тойронхи байгаали хамгаалгын талаар уласхоорондын харилсаа холбоонуудые хүгжөөлгэ болон бээлүүлэгдэ туһа хүргэхэ, иимэ харилсаа холбоонуудые эрхилэлгын тусхай зорилготой проектнүүдые, программануудые мүнгөөр хангаха;

-экологиин талаар хүмүүжүүлгэ болон хуралсал хүгжөөлгэдэ туһа хүргэхэ.

Бүлэг III. БЮДЖЕДhЭЭ ХАНГАГДАДАГ ЭКОЛОГИИН ТУСХАЙ ЖАСЫН МҮНГЭ ЗӨӨРИЕ БҮРИДҮҮЛХЭ БОЛОН АШАГЛАХА ГУРИМ

5. Жасын олзо оршонууд республиканска бюджетдэй олзо оршын хубида ородог иимэ мүнгэ зөөриин ашаар бүридүүлэгдэдэг гэбэл:

-оршон тойронхи байгаалида бузарладаг бодосуудые алдаһанай, хаяһанай, үлэгдэлнүүдые, бузарладаг бусад зүйлнүүдые хадагалһанай түлөө түлбэринүүд, байгаалида үзүүлэгдээн хохидол хүсэлдүүлхэ тухай зарга нэхэбэринүүдээр болон экологиин талаар хуули эбдэһэнэй түлөө ялануудые хуряаһанһаа ороһон мүнгэн, агнуури ба загаһа олзоборилгын хуряагдаһан ээмсэгүүдые, тэдэнэй туһаар хуули бусаар олзоборилгодонон продукция худалдаһанһаа ороһон мүнгэн - Буряад Республикын жэлэй республиканска

Буряад Республикын Правительствын ТОГТООЛ

2001 оной январин 25 №33

БЮДЖЕДhЭЭ ХАНГАГДАДАГ ЭКОЛОГИИН ТУСХАЙ ЖАСА ТУХАЙ ДУРИМ БАТАЛХА ТУХАЙ

«Буряад Республикын 2001 оной республиканска бюджет тухай» Буряад Республикын 2001 оной январин 10-най №594-II Хуулиин 3-дахи статьятай зохиладуулан, Буряад Республикын Правительство иигэжэ тогтооно:

1. Бюджетдээ хангагдадаг экологиин тусхай жаса тухай Дурим баталха (хабсаргадана).

2. Россин Федерациин Бюджетдэй кодексын 158-дахи статьягай 1-дэхи пунктын хоёрдохин абзацтай зохиладуулан, Буряад Республикын Финансын министрствые Бюджетдээ хангагдадаг экологиин тусхай жаса мүнгэ зөөриин гол захирагша болгожо тодорхойлохо.

3. Тус тогтоол 2001 оной январин 1-һээ хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент – Правительствын Түрүүлэгшэ А.В.ПОТАПОВ. Буряад Республикын Президентын болон Правительствын Хэрэгүүдые Эрхилэгшэ – Захиргаанай Хүтэлбэрлэгшэ В.Е.ГУЛГОНОВ.

бюджет тухай хууляар тогтоогдонон зохио хэмжээгээр;

-предприятинуудай, байгуулгануудай, эмхи зургаануудай болон эрхэтэдэй, тэрэ тоодо хуулиин эрхэтэй хариин эмхинүүдэй болон хариин хүнүүдэй һайн дуранай хуби нэмэринүүд (Россин Федерациин Бюджетдэй кодексын 39-дэхи болон 45-дахи статьянуудай үндэһөөр);

-зүбшэлэлгын, экспертнэ болон бусад аша туһануудай түлөө түлбэри;

-хүсэндөө байһан хуули ёһондо харшалаагүй бусад аргуудһаа, газарнуудһаа ороһон мүнгэ зөөри (федеральна, республиканска болон нютагай бюджетүүдһээ хэгдээн һомололгонуудые оруулаһан).

6. Жасын мүнгэ зөөри иимэ юумэндэ ашаглагдана гэбэл:

-оршон тойронхи байгаалиин шанарые найжаруулгада болон экологиин талаар хүн зоной аюулгүйе хангалгада шэглүүлэгдээн республиканска программанууд болон проектнүүдые зохёолго, бээлүүлэгдэ хуби ниилүүлэн хабаадалга;

-эрдэмэй-техническэ шэнжэлгэнүүд, зохёолгонууд, нөөс алмадаг болон экологиин талаар сэбэр технологуудые нэбтэрүүлгэ;

-предприятинууд болон эмхинүүдэй бээлүүд байгаали хамгаалгын объектнүүдые барилга, һэнэдрэхэлгые мүнгөөр хангалгада хабаадалга;

-оршон тойронхи байгаали бузарлалгын зохиодонон байгаалиин нөөснүүдые һэргээн хүсэлд хэмжээнүүдые бээлүүлгэ;

-оршон тойронхи байгаали бузарлаха болон хангалтагүй бусад нүлөө үзүүлхэһээ уламжале эрхэтэдэй энхэ элүүртэ хүргэгдээн хохидол хүсэлд мүнгэ тогтоогдонон гуримаар түлэлгэ;

-экологическа хүмүүжүүлгэ болон хуралсал хүгжэлтэ.

7. Жасын мүнгэ зөөриие ашагалга жасын байһан оной бюджетээр хараалагдаһан шэглэлнүүдээр болон гаргашануудай түсбүүдтэй зохиладуулан бээлүүлэгдэ.

Бюджетээр хараалагдаһан хэмжээгээр жасын мүнгэ зөөри байгаали хамгаалгын ажал ябуулгада хабаадалга зорилгонуудта ашаглагдажа болохогүй.

9. Зохио жэлэй республиканска бюджет тухай Буряад Республикын хуули дотор тогтоогдонон тодорхойлогдонон хэмжээнүүдһээ гадуур жэлэй бүридүүлхын тула республиканска бюджетдэй олзо оршодо ороһон мүнгэ зөөри байгаали хамгаалга зорилгонуудта шэглүүлэгдэдэг.

10. Жасын мүнгэ зөөриин гол захирагша:

-бюджетдээ хангагдадаг тусхай жасые хүтэлбэриин талаар комиссиин дурадхалнуудтай зохиладуулан программануудые мүнгөөр хангаха тусхай шиидхэбэринүүдые абадаг (комиссиин бүридэл болон хүдэлмэриин регламент Буряад Республикын гүрэн засагай гүйсэдхэлгын дээдэ зургаанай захирагша баталагдадаг);

-мүнгөөр хангахын тула дурадхагдагша программанууд болон проектнүүдэй түрүүлгэ ээлжээнэй удха шанартайе тодорхойлодог;

-экологиин хойшолуулашагүй түбэг бэрхшээлнүүд усадхагада, тус Дүримөөр хараалагдаһан бусад зорилгонуудые шиидхэлгэдэ мүнгэ зөөри шэглүүлдэг;

-урьһаламжа үгэхэ ябадануудые бээлүүлдэг, гүйсэдхэлгэ хангаха найдуулагша болодог болон банк байгуулгануудай депозитүүдтэ мүнгэ зөөри оруудаг;

-мүнгэнэй-зөөриин лотерейнүүдые, аукционуудые болон энэрхы сэдхэлэй ябуулгануудые эмхидхэл болон үнгэргэдэг;

-Россин Федерацида болон хилын саагуур жас асуудалнуудад байгуулгануудтай, эмхинүүдтэй фирмэнүүдтэй ажал хэрэгтэй харилсаануудые бээлүүлдэг;

-жасын зорилгонуудые бээлүүлэгдэ шэглүүлэгдээн ажал ябуула эрхилдэг предприятинуудые, эмхинүүд байгуулдаг;

-хүсэндөө байһан хуули ёһондо, тус Дүримөөр харшалаагүй бусад ажал ябуула бээлүүлдэг.

11. Жасада олзо оршо, пеннүүдтэй ялануудай зүбөө гүйсэддөөр, саг соогоо оролгын хойноһоо хиналта оршон тойронхи байгаали хамгаалгын талаар гүйсэдхэлгэ засагай тусгаар эрхэ түлөөлэлгэтэй зургаанууд бээлүүлдэг. Захиргаанай гуримаар тохогодонон хуряагдаһан мүнгэ зөөриие жасада гүйсэдхэлгэ шэглүүлгын хойноһоо хиналта бол иимэ ялануудай тохого эрхэ түлөөлэлгэтэй зургаануудта даалгагдаг.

12. Жасын мүнгэ зөөриие гаргашалгын хойноһоо хиналтые сан жасын, бюджетдэй, налогой цинтэ нэбтэ политика бээлүүлгые хангадаг Буряад Республикын Финансын министрство гүйсэдхэдэг.

13. Бюджетдээ хангагдадаг экологиин тусхай жасын мүнгэ зөөриие гаргашалгын сметэ гүйсэдхэлгэ тусгаар тобсоон ээлжэтэ жэлэй республиканска бюджетдэй гүйсэдхэл тухай тоосоонтой хамта Буряад Республикын гүрэнэй засагай хуули гаргалгын (түлөөлэлгын) зургаанай табигдадаг.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Ахамад редактор А.Л.АНГАРХАЕВ

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: Б-М.Ж.БАЛДАНОВ (ахамад редакторай орлогшо), Г.Х.ДАШЕЕВА (ахамад редакторай орлогшо), Б.В.ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ (харюусалгата секретарь), Б.Ц.СЕМЁНОВ (РФ-гэй Гүрэнэй Дүүмэ), Е.К.ХАНХАЛАЕВ (Буряад Республикын Правительство), Ц.Э.ДОРЖИЕВ (Буряад Республикын Арадай Хурал); таһагуудые даагшад: Н.Д.НАМСАРАЕВ, Д.Ш.ХУБИТУЕВ, А.А.-Н. ГЕРГЕНОВ, Т.В.САМБЯЛОВА, С.Д.БУДАЕВ, Л.Д.ТАПХАЕВ, А.Д.АНГАЕВ; В.И.ПИНТАЕВ (хэблэлэй директор).

Редакциин телефонууд: ахамад редакторай - 21-50-96 (факс), приёмнын - 21-54-54, ахамад редакторай орлогшонорой - 21-68-08, 21-64-36, харюусалгата секретарини - 21-50-52, секретаридай - 21-50-52, таһагууд: экономикын болон политикын - 21-63-86 (даагшань), 21-34-05, соёлой болон түүхын - 21-60-21, залуушуулай, оюутадай ажабайдалай болон олонингэ хүдэлмэриин - 21-54-93 (даагшань), 21-69-58, мэдээлэлэй болон спортын - 21-55-97, рекламнын болон коммерческэ ажалай - 21-62-62, захилай - 21-67-81, хэблэлэй - 21-55-97, 21-33-61, оперативнай - 21-61-35, фотокорреспондентнүүдтэй - 21-33-61, компьютерна түбэй - 21-66-76, бухгалтерини - 21-23-67, кассын - 21-57-63, вихтын - 21-60-44.

Манай адрес: 670000, Улаан-Үдэ хото, Каланширшивилиин үйлэ, 23. "Буряад үнэн" Хэблэлэй байшан. E-mail: unen@buryatia.ru.

Газетэ хэблэлэй I хуудалан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хамтын хэлгэ 19.500. Хэблэлдэ тушаагдаһан саг 17.00.

"Республиканска типографи" гэхэ АО-до газетэ 1950 хэблэгээр хэблэгдэ. Директорийн телефон: 21-40-45. Б-0079-дэхи номертойгоор бүридхэлдэ абтанхай. Заказ № 8289.

Редакцида ороһон материалнууд шүүм-жэлэгдэгдэггүй, мүн авторнуудтань бусааргагартгүй.

Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, нютагай нэрнүүдтэй бэшэлгые хазгайруулан ушарта авторнуудын харюусалгатай. Редакциин ханамжа автарайхитай агли бэшэ байжа магад.